

Justitiedepartementet

Ju.remissvar@regeringskansliet.se
JU.L2@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet Ett modernare skydd vid distansavtal (SOU 2025:34)

Er ref: Ju2025/00854

Svensk Handel är en bransch- och arbetsgivarorganisation för cirka 9 000 små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln med 260 000 medarbetare.

Svensk Handel tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på ovan remiss och har här fokuserat på det område som närmast berör våra medlemsföretag. Vi vill med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel välkomnar konsumentskyddsfrämjande förslag eftersom detta i förlängningen bibehåller ett högt konsumentförtroende på marknaden. När det kommer till EU-lagstiftning är det dock en utmaning med att säkerställa en harmoniserad tillämpning och efterföljande adekvat tillsyn. Det här är viktigt för att bidra till företagets tillväxt och konkurrenskraft, inte minst för de företag som verkar på flera marknader inom EU.

Synpunkter på utredningens förslag

Genom utredningens förslag införs det i 2 kap. 10 a § Lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler en bestämmelse som införlivar artikel 11a i direktiv 2023/2673 om ändring av direktiv 2011/83/EU vad gäller avtal om finansiella tjänster som ingåtts på distans och om upphävande av direktiv 2002/65/EG. Regleringens syfte är att konsumenterna ska kunna frånträda avtal lika lätt som de kan ingå sådana.

Artikel 11a innebär i grunden att företag som tillhandahåller varor och icke-finansiella tjänster genom ett onlinegränssnitt måste ge konsumenterna en möjlighet att ångra avtalet genom en så

kallad ångerfunktion. Denna ska vara tydligt utformad och lättillgänglig så att det är enkelt att upptäcka funktionen.

Svensk Handel bedömer att en stor andel av handelns företag kommer att beröras av kravet på ångerfunktion, eftersom det numera är vanligt att komplettera fysisk handel med handel i onlinegränssnitt i någon form. Svensk Handel, tillsammans med andra europeiska branschorganisationer, var under förhandlingarna av direktivet kritiska till införandet av en s.k. ångerknapp, eftersom detta förutsågs leda till stora och långtgående konsekvenser för berörda företag i förhållande till ändamålet med föreslagen bestämmelse. Det är av samma anledning viktigt att säkerställa att nu aktuell funktion inte leder till samma långtgående konsekvenser för enskilda berörda företag.

Som branschorganisation ser vi positivt på att utredningens förslag ligger nära direktivtexten då detta förväntas leda till färre fragmentiserade tolkningar och därigenom skapa ökad förutsägbarhet för de företag som måste efterleva reglerna. Emellertid ser vi en risk med att det inte är klarlagt vad som avses att det ska vara lika lätt att frånträda ett avtal som att ingå detsamma (skäl 37 direktivet) och att detta möjligen kan få effekter på hur man ska förstå kraven på utformningen av funktionen när det kommer till den faktiska tillämpningen.

I vissa fall ingås avtal på ett väldigt enkelt sätt medan i andra fall krävs flertalet olika steg inför köp. Det kan röra sig om inloggat medlemsläge eller gästläge utan angivande av för den enskilde konsumenten avgörande information. Svensk Handel anser därför att det måste inom ramen för tillämpningen finnas en viss flexibilitet kring valet av utformningen av teknisk bakomliggande lösning för ångerfunktionen. Det bör därför kunna röra sig om flera "steg" eller "klick" för att kunna frånträda avtalet. Det centrala i sammanhanget torde vara att ångerfunktionen visas tydligt på onlinegränssnittet, fungerar i praktiken och är lättillgänglig för den enskilde konsumenten.

Svensk Handel vill i sammanhanget lyfta att det för företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet är oerhört viktigt vilka krav som ställs på utformningen i de olika medlemsstaterna. Utifrån ett regelförenklingsperspektiv är det inte önskvärt att olika medlemsstater ställer olika krav på utformningen av ångerfunktionen eller vad gäller tillgängligheten. Detta skulle kunna leda till en påtaglig rättsosäkerhet som kan leda till mycket höga utvecklingskostnader och ökad administrativ börda varför detta under alla omständigheter måste undvikas.

Slutligen vill Svensk Handel framhålla att information om den aktuella funktionen är av stor vikt eftersom det bedöms rikta sig mot ett stort antal handelsföretag samt för att tydliggöra att detta är en kompletterande åtgärd i förhållande till befintliga ångermetoder. Enligt nämnda direktiv ska respektive medlemsstat senast i slutet av 2025 ange vilka införlivandebestämmelser som föreslagits. De nya bestämmelserna ska sedermera tillämpas från juni 2026, varför det är angeläget att under denna mellanliggande tid få en omfattande spridning om de krav som ställs upp på ångerfunktionen. Svensk Handel ser i detta hänseende att den tillämpande myndigheten bör verka för att information, så som en vägledning, går ut till företag för att säkerställa att implementering i verksamheter och organisationer hinner ske i god tid före juni 2026. Ansvarig myndighet behöver därför ges i uppdrag att tillse att det blir möjligt för företagen att följa de kommande regelverken.

I övrigt lämnar Svensk Handel utredningens förslag utan hänseende.

SVENSK HANDEL

Martina Elfgren

Enhetschef Internationella enheten

Anna Svärd

Näringspolitisk expert